

funde og gode Balance, og Høre og Bensire tale om den meget gode Finantsstilstand og den bugnende Statskasse. Efter min Mening er det ikke fuldstændig korrekt. Efter min Formening trænger dette til nye Undersøgelse og en ny Sagtagelse. Jeg tror ikke, at det Thing, der efter gammel Talemaade holder Statens Pengepung i sin Saand og skal varetage Stattervernes Lærv, skal leve med den Forestilling om Statshusholdningens Balance, thi den er ikke længere korrekt. Analyse af nu Indtægtsfiden og sammenstille den med Udgiftsfiden, vil man finde, at af den Indtægt, som fremkommer, dels ved vor Formue, dels ved vort Safarispil og dels ved Statterverne, — selvfølgelig er § 10 fraregnet, thi det er jo rent Formueforbrug — saa er jo Indtægten c. 48 $\frac{1}{3}$ Millioner, af hvilke omtrent 39 $\frac{1}{3}$ Millioner kommer fra Statterverne. Det vil svare til 19 $\frac{2}{3}$ Kr. pr. Individ i Befolkningen, denne beregnet til 2 Millioner. Vi maa fraregne Lotteriet og Formuevardier, altsaa fraregne vore Domæner, vore indbestaaende Beholdninger i Reservecassen og Kassebeholdningen, Udbyttet af vore Statsbaner, altsaa Indtægter fra Forretningsgrene og Kilder, som Staten saa godt som ikke behøver at have. Staten behøver ikke at være Skoveier, og jeg tror heller ikke, den høfter store Laurbær derved; jeg antager, at Private kunne gjøre det meget bedre. Staten behøver ikke at være Jernbaneier, absolut af Princip ikke, forøvrigt har jeg ikke Noget imod, at den er det; Jernbanerne kunne sælges til Fordel for Statskassen. Staten behøver heller ikke at have den store Reservecasson, men kunde afsvikle Gjælden dermed. Altsaa, det er uegentlige Indtægter paa en Maade, idet de komme fra Kilder, som egentlig ikke kunne siges at høre direkte ind under Statshusholdningens Krav og Lærv. Disse 9 Millioner ville gaa op mod Noget, vi have paa Udgiftsfiden som Rente af vor Statsgjælden, nemlig c. 8 $\frac{1}{2}$ Millioner. Det vil give, naar vi lade disse gaa op mod hinanden, $\frac{1}{2}$ Million til Afholdelsen af andre Udgifter f. Ex. til Hjælp paa Afdrag paa Statsgjælden o. deslige. Men naar man har Formue paa den ene Side og Gjælden paa den anden, er det jo i Statshusholdningen forsaavidt Versurposter, som man kunde tænke sig ved Bevægelser Transaktioner kunne gaa op mod hinanden, saa at man bliver fri for disse Beløb baade paa Udgifts- og Indtægtsfiden. — Tilbage bliver det mere Konstante, og det er 39 $\frac{1}{3}$ Millioner Kr. fra Statterverne. Jeg fradrager de før af mig nævnte c. 3 Millioner Kr. Formuefremgang, saa faae vi altsaa 45 $\frac{1}{3}$ Millioner Kr. Drager vi saa Renterne af Statshusholdningen efter de af mig gjorte Bemærkninger deraf, faae vi 36 $\frac{1}{2}$ Millioner. Nu vilde jeg gjerne lægge det til, som skjuler sig i den høitærede Kultusministers Budget paa de separate Fonds. Jeg antager,

at det kan være c. 2 Millioner Kr., som vi udgive der. Det bliver altsaa 38 $\frac{1}{2}$ Million Kr. Nu er der imidlertid en Udgift indenfor de 38 Millioner Kr. Jeg har som sagt ikke medtaget Udgiften til Renterne af Gjælden; jeg har holdt det indenfor som ikke direkte aarlig Statsudgift. — Der er en Udgift, som ikke hjælper Stort i og for sig, direkte for nogen Statsopgaves Fremme. Den har heller ikke staaet paa Udgiftsfiden i mange Aar; den har med Hensyn til sit Forhold overfor Staten staaet paa Indtægtsfiden. Det er Skatteopkrævernes Løn. En Familie lever ikke af de Opkrævningsgebyrer, man giver Regningsombærerne, men kun af Nettoudbyttet. Staten fremmer ikke sine Opgaver ved det, den skal give sine Regningsopkrævere. Det er Nettoudbyttet, det kommer an paa, naar man skal komme til at se, hvad der gaar med til de egentlige Statshusholdningsformaal, som direkte skulle fremme den materielle og aandelige Velvære, forsaavidt Staten som saadan skal tage sig af dette paa hele Befolkningens Vegne. Jeg tillader mig derfor at trække de 2 $\frac{1}{3}$ Million, vi give til Skatteopkræverne, fra, og vi faae da tilbage 36 $\frac{1}{2}$ Million Kroners Udgift. Det er den ordinære Udgift, vi have til Statsformaal, og jeg siger, at deri er endda iaar indbefattet henvend 3 Millioner af Beløbet til Udsvilling af Forbindelsesmidlerne, som man af § 27 trækker fra som ikke givende Rente, naar de andre skulle bære 4 pCt. Det er aabenbart større end ordinært rigtigt og fornødent — jeg kommer maaske senere tilbage dertil — men jeg lader de 36 $\frac{1}{2}$ Million staa som den Udgift, vi have til alle de forskellige Statsformaal. Nu tror jeg, at det kan have Interesse at se, hvad et Hovedformaal tager paa det foreliggende Budget af disse 36 $\frac{1}{2}$ Millioner, — og man vil erindre, at i disse 36 $\frac{1}{2}$ Millioner er indbefattet 2 Millioner til Universitetet, Theatret, Kommunitetet, de lærde Stoler og deslige — og hvad der saa er ilovers for de øvrige Statsformaalets Bedkommende, og det Hovedformaal, som da dominerer, altid har domineret og stedse i stigende Grad tappere dominerer — kunde vort Militær være lige saa tappert paa Slagbagen som til at erobre Terrain paa Finantsloven, kunde vi have bedre Forhaabninger, end vi hidtil have haft — er Militærvesenet. Der forlanges da paa § 22 og § 26, altsaa hvad man kalder ekstraordinært eller overordenligt — det er et misbragt Ord — og ligeledes paa § 26 til Pønningstillæg til Menige og Underkorporaler og paa § 23 til Indkvartering et Beløb til Krigsministeriet af 12,065,000 Kr. Til Marineministeriet forlanges, naar vi tage Lods-, Fyr- og Bagervæsenet fra, 5,600,000 Kr. og paa § 26 1,317,000 Kr., idet jeg selvfølgelig tager Beløbet indenfor Limen med, det bliver 6,921,000 Kr., begge Børn ville altsaa faae 18,986,000 Kr. Saa have vi paa § 17 under Finantsministeriet